

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT. Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELET
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket
 a kiadóhivatal vesz 131

Fenhéjázás előzi meg a bukást.

Pécs, 1895. december 30.

Az ellenzéknek két vezérférfia, Apponyi Albert gróf és Ugron Gábor szólalt meg a karácsonyi ünnepek alkalmából a sajtóban. Mindkettő a magyar közélet elfajulását, a parlamentarizmus meghamisítását fejtegeti, de mindegyik más-más végkövetkeztetésre jut.

Apponyi a maga és pártja nevében békét ajánl föl a kormánypártnak a millenáris esztendőre, mely alatt nem szorgalmazza a nemzeti párt programmszerű követeléseit s ezért viszonzószolgálatul nem kíván mást, mint hogy a kormány szüntesse meg a választási visszaéléseket, hajtsa végre őszintén és becsületesen a törvényt.

Ugron már jobban ismeri a kormányt és pártját, hogysem az ily békeajánlatok elfogadásában és becsületes megtartásában biznik, azért olyan fegyverek használatát helyezi kilátásba, a milyenekkel a kormánypárt harcol: ha ők az ellenzék megsemmisítésére lábbal tiporják a törvényt, az ellenzék is meg fogja tagadni törvényes kötelezettségeit, nem fizet adót és nem ad katonát.

Ezekre a nyilatkozatokra nem késtek a válaszok a kormány kitartott sajtója részéről, még pedig abban a fenhéjázó, durva modorban, a mely a kormány táborában Bánffy báró uralkodása óta meg-

honosult, ki a minden parlamentáris kormányzási képesség hiányát szolnok-dobokai paraszt fufanggal és goromba erőszakkal iparkodik pótolni, még pedig sikerrel, mert felismerte s kihasználja Magyarország népének ősi erényét, a birka türelmet, a mi nek párja nincs a világ semmiféle más népénél.

Apponyi üzenetére az az egyhangú válasz, hogy tisztességes választásokról szó sem lehet, megbotránkozással utasítják vissza a békejobbot s készülnek a háborúra. S ezt a háborút a kormány és pártja a törvény ellen készülnek viselni az emberi és politikai jogok lenyűgözésére, a minek próbáit adták már a nyitrai, stomfai, giráltyi előcsatározásoknál, hisz a kormány főlapja, a „Nemzet“ világosan kimondja, hogy a tiszta választások veszélyeztetnék a magyar nemzet hegemoniáját. Szégyen, gyalázat, hogy Magyarországon a törvények oltalmára hivatott kormány sajtójában hirdethetnek ily hazug rágalmat!

Hisz a ki azt állítja, hogy a törvényes politikai jogok tiszteletben tartása mellett ez országban a magyarság elveszteni a hegemoniát, az egy követ fúj a legdühösebb nemzetiségi izgatókkal, mert hisz ezek is csak ezt állítják, hogy a magyarok bitorolják a hatalmat, melyet a törvény respektálása mellett kiejtenének kezükből.

De a hatalom birtokához görcsösen

ragaszkodó többség nem riad vissza semmiféle hazugságtól, a melyekkel elkövetett törvénytelenégeit mentegethetni s azok valódi célzatát leplezhetni véli.

Nem a magyarság hegemoniájának megmentésére, hanem a saját uralmának biztosítása végett van szüksége ennek a bűnben fogantatott pártnak a valódi népakarat meghamisítására. Ez a loláb kilát-
 szik a „Nemzet“ idézett cikkének egy további passzusából, a mely szerint a választási szabadság „a közélet vezetését az arra egyedül hivatott magyar intelligencia kezéből egy be- és kiszámíthatatlan nyers tömeg szennyes és megbízhatatlan markába játszáná át s ez egyszerűen hazaárulás lenne.“

Ahány szó, annyi a hazugság ebben a rövid pár sorban. Mert hazug az a theó-
 ria, hogy a közélet irányítására egyedül az intelligencia van hivatva; a népképviselői államforma, a melyet az 1848-iki törvényhozás nálunk inaugurált, az egész nemzetet részesévé tette a politikai jogoknak, hogy a nemzet a maga egészében kormányozza magát s hozzon magának törvényt s nem egyes osztályoknak, nem az intelligenciának osztott privilegiumot, hogy a „nyers tömeg“ felett uralkodjék.

Csak a mi „szabadelvű“ többségünk találta fel a népképviselőnek azt a módját, a melyben a nép maga mint „nyers-tömeg“ ki van zárva az ország ügyeinek

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az új bor.

Olyan fürgeteg volt, mikor a jó gazda a kutyáját se veri ki. Sűrűn hullott a hó s vakító fehérségével ráereszkedett az utcákra és a házak tetejére. A telefondrót is begöngyöltette s olyannak látszott az a magasan, mint valami vastagabb szerrel való kötél. A szél meg veszetül fújt s haragosan kötött bele a korcsmacégül szolgáló gyaluforgácsba, melynek pántlikái erősen egymáshoz húzódtak.

Benn már égett a világ. Gombos gazda a korcsmáros, maga iszogatótt egy asztal mellett. Fiatal volt még az idő, de az mindegy, ha van vendég, ha nincs, a bornak azért fogyni kell! Ez már regula. Egyszerre csak hirtelen haraggal megnyílt az ajtó, Ecet Flóri rontott be rajta a budaivárosból.

— Itt volnék.

— Jó szél hozta.

— Abbizony! a rossz kergetett. Bort!

— Régit?

— Az idejiből.

Szomjas ember nem beszél sokat s különben is a korcsmárosoknak olyan jó természetük van, hogy kevés szóból is értenek, kivéve persze, ha hitelt kérnek tőlük!

Ecet leverte sapkájáról a havat a szoba közepére, aztán leült a székre, — az asztal alatt hosszan elnyújtván a lábát. Olyan volt az ábrázatja, mintha embert akart volna ölni. A haja kócosan hullott le homlokára, a szemei vad tűzben égtek.

A korcsmáros letette elibe a kétdecis poharat s megreszkírozta a kérdést:

— Honnét?

A pokolból!

Két deci hirtelen leszaladt a torkon; helyébe ott volt már a másik.

— Onnét jövök, hát! Még annál is rosszabb helyről. Ha tudni akarja, a szeretőmtől, aki megcsalt, hogy ne juttassa főköttő alá a jó Isten sohase. Korcsmáros ur, megcsalta e magát már valaki?

— No egypár kundsaftomtól tellett.

A kétdecisből eltűnt a bor. Ecet Flóri mérgesen ütögte az üres pohárral az asztalt.

— Nem érti a szót! Hogy fehérréppel volt-e már vizsálya? — azt kérdelem.

— Azzal is volt ugy hébe-hóba.

— Hajh, hajh! Adjon még két decit. Hiszen kinek is ne esnék azokkal baja!? — Pedig szerettem, eliheti azt a korcsmáros ur: meg is becsültem a mint dukál.

Majd egyszerre a pohár felé fordította a tekintetét.

— Rosszul mérte meg. Nézze csak, a huzáson alul a színe.

Nem sokára még alább lett. Ecet sűrűn ivott és szaporán beszélt.

— A bubánatomat ebbe a kis italba fojtom most. Jó vigasztalója van, rászolgál arra, hogy megkendezze az ember. No, eltértem a csapásról! Szólt valamit a korcsmáros ur? Nem? Bizony én befaragtam! Ehol az ujjamon a gyűrűje, de visszaadom neki! Nem kellek már. akadt a helyembe más! Tegnap este jöttem nyomra. Elmentem hozzájuk, kerestem, de nem volt odahaza. Pedig megígérte, hogy megvár s együtt menünk majd a nényéhez máriásosni. Hát hol van? Kérdeztem az anyjától. Már elment, mondta az öregasszony. Hová? Oda, ahova kívánczotatok. Csak maga? Dehogy maga, a Téhöly gyerek kísértte el. Korcsmáros ur! hallott ilyent? Az én babámat Téhöly gyerek kísérgeti, a Téhöly gyerek, akit már magam is jó egypárszor kipörgettem a korcsmából. S még rá meri bizni magát a cudar!

Nagy szó volt az, amit Flóri kiejtett; szinte látszott, hogy vissza akarta volna nyelni. A szerény, szürke ital felkorbácsolta már a vérért. Kész lett volna e pillanatban bármilyen virtus cselekedetre is, ha a toroka nem kívánta volna még az italt.

Fél nyolcra járt már az idő. A korcsma lassanként népeüstülni kezdett. Egyenként jöttek a vendégek, hogy bor mellett a jó melegen nevéssenek rajta, ha megsuhog a hó az ablak üvegjén, amint reá hajtja a szél.

intézéséből, a mit a törvény világos ki-
játszásával egyedül az u. n. kormánypárti
intelligencia ragadott magához.

Természetes, hogy az „intelligencia“
fogalmának kormánypárti meghatározása is
egyike a legnagyobb hazugságoknak, mert
e szerint intelligens minden kormánypárti
választó, ha az iskolákat soha sem is
látta belülről, az ellenzéki ember pedig,
álljon bár a tudományos képzettség leg-
magasabb fokán, legfőlebb csak „demagóg“
lehet. Ily értelemben hirdetik aztán, hogy
az intelligencia a kormányt támogatja s a
ki ezt nem teszi, az „nyers tömeg“.

De hát ha ennek a nyers tömegnek
törvényes befolyását az államügyek inté-
zésébe jogtalanul el nem koboznák, akkor
vége lenne a „tisztakezü“ szabadelvű párt-
uralomnak s a nyers tömeg venné „szeny-
nyes és megbízhatatlan markába“ az ügyek
intézését. Persze, mert az igazi politikai
nemzet, ez a nyers tömeg be- és kiszá-
mithatatlan. Beszámíthatatlan, mert nem
alkuszik ott, hol a haza javáról van szó,
udvari kegyekért, rangért, címekért, dus
javadalmazásu vallalatokért nem bocsátja
áruba meggyőződését; kiszámíthatatlan, mert
a politikai jogok szabad érvényesülése
esetén az előre meghatározott számú ma-
melukok beszállítása körül némi nemű
meglepetések lennének várhatók.

Ezért utasították hát vissza a kor-
mánypártról oly fenhéjázó módon az Ap-
ponyi által ajánlott tiszta választásokat;
de hasonló durva hangon válaszoltak Ugron
hadüzenetére is, a tébolydába vagy a börtön-
be valónak mondván azt, a ki ilyen
passzív ellenállással fenyegetőzik.

Hát ebben igazuk is lehet, mert
nálunk a törvényt csak a kormánypártnak
lehet büntetlenül lábbal tipornia; azt azon-
ban mégis jó lesz figyelembe venni a
tulsó oldalon, hogy a hurt sem lehet a
végtelenig feszíteni s hogy a fenhéjázást
nyomon szokta követni a csufos elbukás.

A legény egymagában iddógált. Nem
jött kedve arra, hogy szóba elegyedjék vala-
kivel. Csak nézte a fali óra lassan sétáló
ingáját s néha néha csak úgy magával disku-
rálva, elejtett egy-egy szót:

— Uj korában szakadjon el a csizmám,
ha még egyszer átlépek a házuk küszöbét.
Nem akarom látni többet, maradjon magá-
nak, ha volt ahhoz szive, hogy csuffá tegyen
engem.

Már a kilencedik két decinél tartott.
A sapkája legurult az asztalról a padlóra.
Rátette csizmás lábát, hogy hozzá ne férköz-
hessék ott valaki. Szemeiből a harag tűzét
valami szelid butaság szorította ki lassan-
lassan. Az arca is másforma lett; a hara-
gos vonások elsimultak róla. Ivott és mo-
solygott.

Egyszer, mikor a korcsmáros elsurrant
mellette, Flori feléje fordította az áhítatos
képét.

— Korcsmáros ur!

— Kérem.

— Lelkem, korcsmáros ur!

— No.

— Szerezze meg még két decivel.

Kis vártatra megint megszólalt:

— Jókedvű legény vagyok én, ugy e?

Hanem azért ne féljen tőlem, nem bántom.
Magát szeretem, korcsmáros, majdnem úgy
szeretem, mint a babámat. Pedig azért be-
mennék a tűzbe is — eliheti! Nincsen olyan

* **Bánffy alkonya.** „Mindezen é-
hasonló kohelmányok üres kombinációkon
alapulnak, melyek homlokegyenest ellenkez-
nek egy a dolgok állásával, mint a szabad-
elvű párt homogenitásával.“ — Így írja ezt
a kormány egyik cáfoló-masínája, a „Pester
Correspondenz“ arról fűzvéen fejtegetéseit,
hogy a Bánffy kormány szilárdan áll, miként
Sion. Némi kétkedéssel fogadnók a kabinet
válságáról forgalomba hozott híreket, ha
egyszerűen halgatással napirendre tértek
volna fölötte a félhivatalos szócsövek, de
mivel nem így történt, hát csak azzal kell
valóknak fogadni Bánffyék demisszióját, hogy
nem zörög a haraszt, ha a szél nem fuj. Az
országgyűlés feloszlátásának meg nem szűnő
híre is jele a helyzet bizonytalanságának.
Udvari körökből eredő hírek sok érdekest
tudnak a Bánffy kormány válságos helyzeté-
ről. Bánffy, a kinek rövid idő alatt annyi
kivánságát teljesítette, annyi előterjesztését
fogadta el a király, mint talán egy minisz-
terelnökének sem, legutóbbi audienciáján a
disgrácia minden jelével találkozott a király-
nál, ki egy előterjesztése alkalmával szemére
vetette telhetetlenségét. A király, kinek a
néppárt udvari pártfogói híven elmondták a
stomfai választás részleteit, nem feledkezve
meg a kirendelt katonaság tömeges megbete-
gedéséről sem, heves szemrehányást tett a
miniszterelnöknek, s a mikor ez védekezett,
indulatosan azt felelte: „Mir sind die Slova-
ken eben solche Unterthanen, wie die Ungarn!“
Az udvari körök Bánffy bukását a közel
jövő kérdésének tartják s nem hiszik, hogy
lesz hozzá annyi bizalma a királynak, hogy
megadja neki a félhatalmazást az országgyű-
lés feloszlátásához. Előre látható utóda Szi-
lági Dezső lesz.

* **Az újévi beszéd,** mely Bánffy b.
által elmondani fog, már teljes szövegében
kész. Ez a beszéd Wlassich kultuszminiszter
fogalmazványa, a melyhez a többi miniszte-
rek hozzájárultak. Kezdetben az volt a terv,
hogy a miniszterelnök ne szabad előadásban
mondja el, hanem — szokás szerint — írás-
ból olvassa föl beszédét. Ettől azonban el-
állottak s abban történt megállapodás, hogy
a miniszterelnök magolja be a beszédet s
dacára a jó Béni sugásának, ha mégis elté-
rőleg találna elmondani ne a tényleg elröp-
pent szavak, hanem az előre megállapított
szöveg hozassék nyilvánosságra. Épp ez okból

áldott teremtés több a világon. Mindig a ked-
vembe jár s olyan hűséges hozzám, de olyan
igen hűséges! Hiába csóválja a fejét, amit
mondtam, igaz . . .

A vendégek a szomszéd asztaloknál ne-
szettek. Flori mindinkább csöndesebb lett.
Lassan, szagztatottan dudorászott valami nótá
félét s nagyokat biccentett a fejével.

Ma még nem láttalak, gyöngyöm;
meg se csókoltalak aranyom.

A keze már alig találta meg a poharat;
jó néhány pernyi keresés kellett hozzá, míg
végtére ráakadt. Alig néhány csepp volt még
benne; lassan szűrőcsöve azt is kiitta, azután
leborult az asztalra simogatva az asztalkendő
piros tulipán virágot. A korcsmáros oda ült
a szomszédságába. Flori elkapta a kezét.

— Most már itt vagy, most már nem
eresztlek el. Megharagszom, ha elmész! Együtt
jössz velem. Már csókoltak is, galambom.
Ez itt a piros képedre, ez itt a hajadra, a
puha szőke hajadra. De jó vagy, de édes
vagy szivem, te . . .

Még mindig a piros tulipánokat nézte s
közbe közbe sűrűn érintkezett a feje az asz-
tallal. Aztán fészkelődni kezdett a helyén:

— Elmenek hozzátok, már menek. Nyisd
ki babám az ajtót . . . nyisd . . . nyisd . . .
nyisd . . .

Nagy ügyvel bajjal felfelhődött a szék-
ről, de visszahajlatott arra megint.

Tóth Dezső.

gyorsírókat nem is fognak alkalmazni, hanem
a kormány könyomatosa utján közlik a be-
széd „hiteles“ szövegét az összes kormánypárti
lapokkal. (Vidékre, mint eredeti (?) táviratot.)
A beszéd különösen hangsúlyozni fogja, hogy az
ös-zkormány ő felsége teljes bizalmát bírja.
Lehet azonban, hogy ez a passzus el fog maradni,
ha esetleg nem kapná meg hozzá a legfelsőbb
jóváhagyást. Ki fogja emelni ezután a beszéd,
hogy mily rémségesen számít pártja bizalmára
s támogatására. Elsorolja ezután az országgyűlés
által még ez évben megoldandó feladatokat,
ki fogja jelenteni, hogy a kormány a törvények meg-
tartásával vitte eddig és akarja vezetni ezen-
tul is az ügyeket s a korábbi gyakorlattal
szemben csak az az eltérés van, hogy a ka-
binet erélyesebben alkalmazza a törvényeket.
Ennek a politikának támogatására ajánlatot
fog tenni a közjogi ellenzéknek, mely elől a
kormánypárt sorai ebben az esetben sincsenek
elzárva. Ennyi az egész. Rávall arra a
gyarló ügyvitelre, melyet Bánffyék kormány-
zásnak szeretnek nevezni.

* **Előrevetett árnyék.** A keleti
mozgalmas események a mi kormányunkban
is nyugtalanságokat keltettek, amit a követ-
kező körrendelet is igazol, mely a kereske-
delmi minisztertől érkezett le Baranyavár-
megyei törvényhatóságához: „Illetékes oldalról
vett értesülésem szerint az ország területén
lévő törvényhatósági közutak állapota több
helyütt olyan, mely a hadászat igényeinek
meg nem felel. — Noha az egyes közutakon
észlelt hiányokra az illető törvényhatóságok
figyelmét külön-külön is felhívtam, illetve az
észlelt hiányok megszüntetése iránt megfelelő-
sen intézkedtem, mindazonáltal mellőzhetet-
lennek találom, hogy az összes törvényható-
ságokat e részben, úgy az 1895. évi I. t.
c.-ben különben is előirt, mint hazafiságuk-
tól is joggal elvárt kötelesség teljesítésére
újbol is figyelmeztessem. Felhívom ennél fogva
a törvényhatóságot, hogy a területén lévő
hadászati fontosságú közutak és tartozékaik
fentartása körül kiváló gondossággal járjon
el és az ily munkák felett éber ellenőrzést
gyakoroltasson.“

H i r e k.

Pécs, 1895. december hó 30.

Házassági kis káté.

A közeledő nagy farsang alkalmára
egy fővárosi hírlapíró „Házassági kis káté“-t
irt, a mit a belügyminiszter körrendeletbe
ajánlott minden anyakönyvvezető figyel-
mébe.

Mi az alábbi história elmondásával
egy új adattal járulunk a „Házassági kis
káté“ szabályaihoz s különösen ajánljuk ezt
— férjhez menni akaró bakfi-
sok megszívlelésébe.

Egy szép menyasszonyról szól az ének,
aki kurtaruhas leány létere koszorut akar
a fejére tenni.

Pedig még olyan kicsiny leány. A bim-
bózas korán, a tizenötéven is innen van va-
lamicskével. És a kicsi szivben már is be-
fészkelődött a szerelem.

S megtörtént vele, hogy anyakönyv-
vezetői hivatala előtt elfogta sirás, belekapasz-
kodott az édes anyja ruhájába, az arca egé-
szen elváltozott, mikor azt rebette:

— Félek.

Pedig a legény is ott állott mellette,
egy sudár szál legény. Az is bizgatta:

— Sohse féljen kicsikém, mert már
ennek így kell lenni.

A leány még pironkodott egy kicsit,
de az apja segélyével betuszkolták az anya-
könyvvezetői hivatalba, ahol az a meglepetés
érte őket, hogy az anyakönyvvezető kijelen-
tette, hogy a törvény értelmében

csak 16 éves kortól jegyezhető el a leány. Ha 16 évesnél fiatalabb a menyasszony, folyamodni kell az igazságügy-miniszter ur ó nagyméltóságához, hogy engedje meg az egybekelést. Az igazságügy-miniszter ur ó nagyméltósága aztán majd leiratban értesíti az érdekelteket, hogy megengedi e az egybekelést, vagy nem.

A kérvény aztán felment az igazságügy-miniszter ó nagyméltóságához, s az kegyesen elrendelte, hogy:

„A menyasszonyok anyakönyvvezető és orvos által megvizsgálandók nem forog-e fenn házassági akadály.”

Az anyakönyvvezető, ismert puritán tisztviselő, elolvastván az igazságügy-miniszteri rendeletet, mélyen elpirul.

A mi azt illeti voltaképp nincs oka a pirulásra, mivel a miniszter ur ó nagyméltóságának igen nagy a bizodalma az ó anyakönyvvezetőjéhez, ha rábizza, hogy a három kis menyasszonyt ó vizsgálja meg, de azért az anyakönyvvezető ur a fentebb említett oknál fogva is elpirult, bár elhatározta, hogy a miniszter ur akaratának mégis érvényt fog szerezni.

Megjelenik a menyasszony, a szüleivel és a vőlegényével.

Az anyakönyvvezető ur, — ismét elpirult — de mégis közölte, hogy a menyasszonynak orvosi bizonyítványt kell hozni, mire az egész család felbőszült s az apa kikelt arccal közeledett az anyakönyvvezetőhöz s a fülébe sugott valamit, majd fennhangon szólott:

Ha ez sem elég, akkor nem tudom, mivel bizonyítsuk...?

Az anyakönyvvezető még sem tágitott.

— Ez egy ok, mondá — de azért az orvosi bizonyítványra szükség van.

— Nos hát, megézólal pironkodva a kis menyasszony, ha már muszáj, majd csak valami öreg orvos bácsitól kérünk. Hanem — fordul a vőlegényhez — a házi orvosunk azért nem ő lesz majd, ugy-e édes?!
A vőlegény nem felelt. Csak az örömapa rikkantotta el magát:

— Adta lánya! Hát csak nem valami fiatal? Hisz akkor mindig beteg leszel, mint a z — anyád most!

Napirend 1895. december 31-én.

Naptár: kedd, dec. 31. — Róm. kath.: Szilveszter — Prot.: Melánia — Görög-kel: (dec. 19) Bonifác — Zsidó: Rós Chódes Tóbet. — Nap két óra 52 percekor — Nyugszik 4 óra 12 percekor. — Hold két óra 31 percekor. — Nyugszik 7 óra 54 percekor. Holdtölte este 9 óra 30 perc 42 másodpercekor.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint száraz hideg, fagy.

Színház: Este 5 órakor Lumpácius Vagabundus, vagy a három jó barát.

Évzáró istentiszteletek az összes plébánia templomokban este 6 órakor; a reform. imaházban délután 3 órakor.

Szilveszter-estélyek: Pécsi polgári daloskör a Vigadó-ban este 8 órakor. — A pécsi Dalárdák a „Hattyu”-ban; kezdete 8 órakor. — A pécsi-bányatelep dalosköre a Gábor-ut-vendéglőben. — „Munkás képző Egylet” a Schola-féle sörözőben.

— (Évzáró istentiszteletek.)

Városunk összes katolikus templomaiban holnap (kedden) este 6 órakor tartják meg az évzáró hálaadó istentiszteleteket; a belvárosi plébánia templomban az istentisztelet szentbeszéddel lesz egybekötve, a mit Magenheim József plébános tart. Az evang. reform. imaházban pedig d. u. 3 órakor tartják meg az évzáró hálaadó istentiszteletet.

— (Eljegyzés.) Szombaton este tartotta eljegyzését Angszter Irma. Angszter helybeli előnyösen ismert orgona-építő kedves leánya Wagner Bélával, a

szombathelyi Mayer féle vasgyár üzletvezetőjével. — Bök Béla, kir. törvényszéki aljegyző eljegyezte Nagy Margitot, Nagy Gyula dárdai körjegyző leányát.

— (Tisztujtás az ügyvédi kamaránál.) A pécsi ügyvédi kamara tisztujtó közgyűlése ma délutánra volt összehívva, de mivel a törvény szerint a tisztujtásra kitűzött első határidőben a szavazás érvényességéhez legalább is a kamarai tagok fele részének, a pécsi kamaránál tehát 87 nek szavazata kívántatik meg, a mai közgyűlésen azonban csak 19 tag jelent meg. Ujabb közgyűlés hivandó egybe a tisztujtás megejtésére. Ez az újabb közgyűlés január hó 18-ra lett kitűzve, a mikor is a kamara tisztikara és választmánya további három évre végleg meg fog alakítani.

— (Az örök béke apostola a Krajcár-kaszárnyában.) Azt a vakmerőséget bizonyára Suttner Berta bárónő se merné megtenni, a mit megtett tegnap délután egy ismeretlen apostola az örök békének, hogy bemenjen a — kaszárnyába és ott a bakáknak előadást tartson az örök békéről, következőkép az ó naplopásokról és arra buzdítaná őket, hogy dobják el a pangatót, meg a puskát, vessék le a katonaruhát és álljanak be „cibil”-eknek, mert ugy sincs többé szükség rájuk, betűtven az egész világon az — örökbéke. Sohse lesz többé háboru, csuhaj, sohse halunk meg! Nos hát ezt a vakmerőséget megcselkedte tegnap egy ismeretlen atyafi, aki bement a Krajcár-kaszárnyába s ott a békéről szavalt Marsfiaknak, addig-addig míg egyszer kidobtak. A kidobtatás, ugy látszik, annyira elvette a kedvét a békeapostolának, hogy elbujt a világ elől ugy, hogy most a rendőrség sem találja meg sehol.

— (Öngyilkossági kísérlet.) Tegnap délután azzal a hírrel jöttek be a szőlőkői a rendőrséghez, hogy ott egy prés házban egy ember fekszik, átöltött fejjel, alétlan. Az ügyeletes rendőrbiztos azonnal sietett ki a helyszínére, nagy meglepetésére azonban ott az illető présház ajtaját bezárva találta, az átöltött fejű ember pedig nem volt sehol, s a kik a helyszínén voltak, azok is csak annyit tudtak mondani, hogy elszállították az illetőt kocsin, de hogy hova, vagy kik voltak azok, arról nem tudtak felvilágosítást adni. A szőlő és présház a Runge-család tulajdona lévén, az inspekciós rendőrbiztos most visszasietett a városba ó hozzájuk és ott megtudta, hogy Runge Ferenc volt az, kit a présházban ingre vetkőzve, átöltött homlokkal találtak meg s övéi szállították haza. Runge Ferenc akkor már magához tért aléltóságából és ki volt hallgatható s elmondta, hogy életunalomból és búskomorság miatt akart megválni az élettől s ezért lötte meg magát. A golyó jobb halántékán hatolt de azért nem volt halálos, s az orvosi segélynek talán sikerül is megtartani az élet számára az öngyilkosjelöltet, a ki középkorú, nőden ember s mint maganzó élt eddig is teljesen visszavonulva. Tettének okát hozzátartozói is a buskomorságban keresik, mely különösen az utóbbi időben, igen erőt vett rajta.

— (Tolvaj vasuti munkások.)

Gubányi Antal vasuti vállalkozó a felsőnyéki vasuti állomásnál rakatta össze a vasutépítés alkalmával használt deszkákat duccokat, cementeket eszközöket és zsákokat, melyeket a napokban egy éjjel — mint levelezőnk írja — saját munkásai elloptak. A csendőrség a tetteseket ifj. B. Horváth Ferenc, ifj. B. Horváth Gyula, Galambos Péter, Horváth Lajos, Szabó Gyula, Horváth Vendel és Csordás Ferenc felsőnyéki lakosok vasuti munkások személyében kiderítette. A tolvaj munkásoknál talált tárgyakat elkozták és őket a bíróságnak jelentették fei.

— (Szökött katona.) Alig mulik el hét, hogy a Tolnán állomásozó 12 ik uhlánus ezrednél szökés elő nem fordulna. Legutóbb Johannovic Dragomir közvitéz szökött meg ezredétől, kit a cirkáló csendőrség Hidja puszán fogott el és átadta az ezredparancsnokságnak.

— (Alakuló ünnepély.) A pécsi cipész-, timár- és bőrkikészítő-segédék szakegylete jövő hó 11-én (szombaton) a „Hattyu” összes termeiben, saját alapja javára, a pécsi munkásképző egylet dalkara szives közreműködésével énekkel, szavalattal, nemzetközi világpostával és táncal egybekötött alakuló ünnepélyt rendez, melyen a zenét Farkas Sandor zenekara szolgáltatja. Beléptidij tagoknak előre váltva 30 kr, a pénztárnál 40 krajcár; nem tagoknak előre váltva 40 kr, a pénztárnál 50 kr. Családjegy előre váltva 1 frt, a pénztárnál 1 frt 20 kr. Jegyek előre válthatók Dezsöffy József, Koucsicska József és Lauber Mihály uraknál, a szakegylet helyiségében és Hirt Ferenc, Varga Imre s Decsy A. uraknál. Kezdeté esti 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— (A katonai felülvizsgáló bizottságok.) Az 1896-ik évben a magyar korona országainak területén működendő állandó vegyes felülvizsgáló bizottságoknak szervezése és összeállítása, s felülvizsgálatok foganatosítása a hivatalos lap szerint, a honvédelmi miniszter elrendelte. E szerint Pécsen is szervezett állandó vegyes felülvizsgáló bizottságok a jövő 1896. évben a következő napokon fognak egybegyűlni: január 9-ik napján, februárius 10-ik napján, március 23-ik napján, április 16-ik napján, május 7-ik napján, június 10-ik napján, és szükség esetében a következő hétköznapiokon. Julius 13-ik napján, augusztus 3-ik napján, október 15-ik és 26-ik napján, november 11-ik napján és szükség esetén a következő hétköznapiokon. December 9-ik napján.

— (A „Mohácsi Torna Egylet”) január hó 11-én a „Mohácsi Iparosok Olvasóköre” helyiségében zártkörű táncestélyt rendez. Belépti díj: Személyjegy 3 korona, családjegy 7 korona. Az estély tiszta jövedelme a korszolya csarnok építésére lesz fordítva, és ezért felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Az estélyen a 44. gyalogezred zenekara fog játszani. Kezdeté 8 és fél órakor.

— (Bucsulakó főszolgabíró.) Antal Pal dárdai főszolgabíró nyugatiomba vonulása előtt és hivatalától való megválása alkalmával a dárdai kaszinó — mint levelezőnk írja — fényes bucsulakomát rendezett tiszteletére szombaton amidőn a környékbeli jegyzők szép számmal, egyházi férfiak a különböző vallásfelekezetektől, a község intelligentiája, Antal Gyula orszgy. képviselő, Bolgár K. anyakönyvi felügyelő, vagyis mintegy 80-an jöttek össze a távozó járási főnök tiszteletére. A kedélyes est tápot nyert élénkségében az egyes sikerült s a főszolgabíró érdemeit méltató felköszöntőkben, melyek közül különösen kimagaslott Hess kácsfalai ág. ev. lelkesz által tartott felköszöntő. A jókedvű társaság éjféli felé kezdett csak oszladozni s jó része azonban csak a hajnali órákban tért nyugalomra.

— (Az új ezredév istentiszteletei.) A katolikus világ nagy egyházi ünnepegekkel kezdi meg Magyarországon új ezredévét. Tegnap az összes katolikus templomokban a prédikáló papok az ezredév történetéről s az új idők közszéledtéről beszéltek a híveknek; az év utolsó napjának esti istentiszteletén pedig a régi szenvedések elmulásáért fog föl szállani a tömjénfüstös levegőbe a hálaadó imádság s az új ezredév szerencséjeért hangzik föl az áhitatos könyörgés szava. Új év hajnalán megkondulnak az összes harangok messze zugó szavak-

kal hirdetik az Isten jóságát, a mely mellett megérte Magyarország az ezredik eszendejének első napját. Erről fog szólni az ujesztendei imádság és prédikáció is mindenfelé egész Magyarországon, kivéve a pécsi egyházmegyét, a hol még erre nézve semmiféle püspöki intézkedés nem történt.

— **(A pécsi kath. legény-egylet ifjusága)** január hó 18-án (szombaton) a Vigadó összes termeiben jótékonycélu zárt körű táncvigalmat rendez. Belépti-díj: személyjegy tagoknak 80 kr., nem tagoknak 1 frt, előre váltva 10 krral olcsóbb. Családjegy (3 személyre) előre váltva tagoknak 2 frt, nem tagoknak 2 frt 50 kr. Jegyek előre válthatók az egylet helyiségében (Mogye utca 20—22. sz.) A zenét Korodi Károly nemzeti zenekara szolgáltatja. Kezdeté esti 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

— **(Méhek által elriasztott tolvajok.)** A napokban ismeretlen tettesek feltörték Duna-Földváron az ujonnan ültetett „Paskum“ szőlőkben 5 présházat s néhány csekély értékű tárgyat elvittek, miután értékesebb dolgokat s a mire legjobban szomjaztak — bort — nem találtak. E csalódásuk keserűségét megédesíteni akarván, felölték Névény Endrének a présháza mellett levő méhesét s a kasokból a mézet kivágták. Azonban ez sem sikerült nekik; a méhek alkalmasint protestáltak az éjjeli csendzavarás miatt s harcra keltek a tolvajokkal, kik otthagya a frissen metszett mézet, elmenekültek az apró, de nagyszámu ellenség szuró lándzsái elől. A méheken kívül a rendőrség is üldözi a tolvajokat. Így írja ezt dunaföldvári levelezőnk.

— **(Külföldiek összeírása.)** A rendőrkapitányság most foganatosítja a Pécsen tartózkodó külföldiek összeírását s ez uton is felhívjuk a házigazdák, vállalkozók, gyártulajdonosok és vendéglősök figyelmét, hogy a náluk lakó külföldiek (ugy ausztriaiak) nevét huszonnégy óra lefolyása alatt annál inkább jelentsék be a rendőrség nyilvántartási hivatalában, mert ellenkező esetben a legszigorubb bírsággal fognak megrovatni.

— **(A kocsi — fékező nélkül.)** A mi hegynek föl, hegynek le menő utcáinkon minden percben szükség van a kocsi-fékezőre. Annál furcsább hát, hogy tegnap délután egy hintóról — elveszett a fékező. Az elveszés oka vagy az, hogy igen gyakran használódott, vagy az, hogy nem használódott az a fékező; node már ez nem teszi el nem vesztette. Azzá teheti valami becsületes megtaláló, aki legyen szives a fékezőt bevinni a rendőrségre. Mert magában ugy sem használhatja, hacsak azzal a reménnyel nem édesgeti magát: hogy talált egy kocsi-fékezőt, most vár, míg talál hozzá — kocsi-t is.

— **(Tolvaj matróz.)** Palatinus Lajos, szegedi születésű, szegzárdi lakos a Dunagőzhajózási társulatnál volt mint matróz alkalmazva. Ilyen alkalmaztatásában nemrég egy csomó pokrócot s egyik társa ezüst zsebóráját ellopta s megszökött. A szegzárdi kir. törvényszék most körözteti a tolvaj matrózt.

— **(Fizetésektelen cég.)** Mint a hitelezők bécsi lapja értesül. Schmidt Sándor baranya-szentlőrinci kereskedő fizetésektelenséget jelentett.

— **(Megszökött cseléd.)** Arnold János, nádasdi születésű, zalalövői lakos a cseléd-társát a napokban meglopta s aztán megszökött. A csendőrség nyomozza a megszökött cselédet, kinek különös ismertető jele az, hogy a jobb arcán sebforradás van.

— **(Elveszett arany óra.)** A napokban elveszett egy női arany remontoár óra. Ismertetőjele: hogy nyolcszegletes és tiz darab zsuzsu van rajta. A becsületes megtaláló adja át a rendőrségnek.

— **(Balra hajts!)** Tegnap délután egy szűrős atyafi iparkodott kifelé a siklósi-országuton egy pár jámbor gebétől vont székre. Eme igyekezetében azonban egy rendőr zavarta meg, a ki erélyesen kiáltott rá, a mint meglátta:

— Balra hajtsen kend, hé!

A paraszt ugyanis az ut jobb oldalán hajtott, a hol a betelék jövő kocsik menetje van. A figyelmeztetésnek azonban semmi eredménye sem lett. A paraszt nem hagyta magát zavartatni s csak hajtott tovább a jobb oldalán. Vagy négyszer szállt felé erélyes és mindig erélyesebb hangon a „balra hajts!“, s egyszer aztán valaki megállította a lovait, valaki felugrott melléje a kocsira s rákiáltott torkaszakadtából:

— Hát süket kend, hé?! Nem érti, hogy balra hajtsen? Most már hoci a szűrt zálogba s gyűjék be érte a biztos úrhoz.

S a rendőr úgy tett, a miként beszéle. Ma aztán beállított a megszürtelenített atyafi, a kit különben Kiss Józsefnek hívnak és bicsérdi lakos, a rendőrbiztosi hivatalba s ott felvették vele a kihágási ügyben a kihallgatási jegyzőkönyvet.

— Tud irni-olvasni?

— Nem tudok én, kérem alássan, semmit se. Csak azt tudom hogy a szűr nagyon, a fejemre volt huzva, meg aztán a jobb fülemre süket is vagyok s a rendőr ur a jobb oldalról kiabált. Pedig én a jobb fülemre csak akkor hallok, ha — integetnek. Nem akartam én kihágást elkövetni. Hiszen mindjárt balra hajtottam, mikor a rendőr ur elvette a szűrőmet.

Kiss József védekezését azonban nem vették tekintetbe, hanem a nyakába sóztak egy forint bírságot, a mit mikor leszurt, akkor aztán kiadták neki a szűrét, hogy menjen isten hírével akár — jobbra, akár — balra.

— **(Tolvajbanda és orgazdák.)** A nagy-doroghi erélyes csendőrség — levelezőnk értesítése szerint — egy tolvajsözvetkezetet csipett el. Kik gróf Széchenyi Sándor főispán és Percel Lajos nagybirtokos uradalmából ekéket, vasboronákat, járomszekereket és más egyéb gazdasági eszközöket loptak el és azokat Varga István Neider György orgazdák közreműködésével adták el. A tolvajsözvetkezet tagjai: Juhász János, Óri József, Tóth József és Miklós József nagy doroghi lakosok.

— **(Hütlén szolgál.)** Nem valami alaposan választotta meg Tetl Ignác teveli nagykocsmáros cselédjét, mert Imre János szolgájában megkárosítóját találta fel. Ugyanis Imre János első sorban is cselédkönyvét kerítette kézhez, aztán pedig minden néven nevezendő ruhaneműekkel alaposan ellátva magát gazdájától megszökött. Nem sokáig bolyonghatott azonban, mert az ügyes csendőrség hollétét csakhamar kipuhította s — levelezőnk értesítése szerint — Döbröközön elfogta, csak hogy már ekkor a lopott tárgyakon részint Sütvény pusztán, részint pedig Döbröközön tuladott.

— **(Petroleum szállitmány a Dunán.)** Medve nevű gőzhajó négy orosz uszálylyal a pozsonyi petroleumfinomító részvénytársaság részére huszezer métermázsas nyers petróleummal Oroszországban Bakuban megrakva, ma Mohácsra érkezett, azonban a nagymérvű jégzajlás következtében nem birt tovább indulni. A dunagőzhajózási társaság Galaz nevű gőzösének kellett az uszályokat a jéggel dacolva Budapestig vinni, hol biztonságba helyeztetnek.

— **(Az adósróf mint kísértet.)** A mezőgazdasági statisztikai összeírás — mint egy rettegett adósróf — még mindig kísért. Ma délben ugyanis egy volt mezőgazdasági konskribálóval történt a következő mulatságos eset: Délben nyugodtan ebédelni készült, a mikor az ajtaján erősen kopogni

kezdték. A szokásos tessék szó elhangzása után beállit hozzá egy öreg asszony, hóna alatt egy döglött libát szorongatva és siránkozó hangon a következőket rebegte: „Csókolom a kezét kedves tekintetes ur, legyen olyan jó, javítsa ki a felvett összeírást, mert azóta egy libám megdöglött; döglött liba után pedig nem dukál semmi féle adó... Az ekszkonskribáló erre jót nevetett és ki-kérdezte az öreget, hogy kitől eredt az a hír, hogy a libák után is kell adózni? Erre a válasz az volt, hogy a budai városban már mindenki tudja, miszerint ennek az összeírásnak csak adóztatás lesz a vége; még pedig pulyka után 10 kr, lúd után 8 kr, csirke után pedig 5 kr! Ezért hozta a szegény asszony tehát vissza libáját, mert ki akarta kerülni a tyukadót! Arra kérjük a világot, hogy meg ne sugja ám valaki a pénzügyminiszter urnak ezen új adónemet, mert akkor még e figurából, majd igazi tyukadó támadhat!

— **(Hiszékeny asszony.)** Valami Schmiéd Erzsébet, babarci illetőségű szegény paraszt asszony már régtől fogva kuporgatta össze filléreit, hogy rajtok Budapesten dolgozó fia számára — karácsonyra — egy kis „hazait“ küldhessen. Egy napon beállit hozzá egy idegen ember, a ki budapesti munkásnak s fia ismerősének adta ki magát, s ajánkozott arra, hogy ha volna valami küldeni valója fia számára, hát ő szivesen elviszi, mert ugyis Budapestre megy — mint mondta — a karácsonyi ünnepekre. — Az asszony megörül a kedvező alkalomnak, hamar összecsomagolta a fia számára küldendő holmit, a mely süteményekből, sütekből, s új ruhából állott. A szegény fiú azonban üthette a nyomát a karácsonyi ajándéknak, mert abból bizony ő neki nem jutott semmi. — Régi baja az már népünknek, hogy nagyon hiszékeny, no de fukar is — ott is a hol arra szükség nem volna. A nevezett asszony is, hogy csak szabadulhasson a portótól, hát az egész küldeménynek fizette meg az árát.

— **(Hogy lehet ingyen mulatni?)** Egy megkésített karácsonyesti históriát mendedünk el a következőkben. Négyen voltak. Mind a négynek inkább borongós szomorú a szent karácsonyest, mint örömteljes. Nekik semmi örömet sem hoz a Jézuska, nincs barátságos családi otthonuk, sőt épen ma este — kétségbeejtőn kevés a pénzüik is. Mit csináljanak? ezen tanácskoztak négyen, s miután összetették minden pénzüiket, s látták, hogy az együttvéve is csak négy forint, hogy átmennek Rácvárosra, s ott, az olcsó kis vendéglők egyikében pár palack bor mellett — ünnepelnek. Átgyalogoltak Rácvárosra — ezzel is mulik az idő — s betértek az utjukba eső első kocsmába. A négy vándor nem tudta, hogy Rácváros népe milyen istenfélő, hogy milyen csendben, ájtatosan szokták ott ünnepelni a karácsonyestét — de azt észrevették, hogy kitűnő a bor — melyet mogorván állított elébük a vendéglős — és ők jó kedvre derültek.

— Fiuk! daloljunk egyet! szolt az egyik, s a négy cimpora csengő nótába kezdett.

A vendéglős hajaszálai égnek meredtek ijedtében. Befogta füleit s odarohant:

— De urak! Az istenért... karácsonykor... ez nem olyan hely... menjenek máshova.

És azzal fogta a bort s elvitte, s az asztalkendőt is leszedte.

— Mit? dalolni sem szabad? Itt van a pénze, fizetünk! Megyünk máshova!

— Ne fizessenek, ne fizessenek, csak menjenek... menjenek. Ilyen szegény!

A viláért sem akart pénzt elfogadni, s a négy cimpora más vendéglőbe tért be. Ott is nótába fogtak, ott is ugyanezek a jelenetek ismétlődtek és a harmadikban is.

A sok közül senki sem akarta türni a mulatást, és senki sem akart pénzt elfogadni... Reggel négy óra után vigan, beborozva, a hatodik vendéglőből ballagott haza a négy cimbor, és még mindig meg volt a négy forint.

— Látjátok fiuk, mégis hozott nekünk is valamit a krisztkindli.

— Mit?

— Azt a jó ötletet, hogy Rácvárosra menjünk mulatni.

— **(Sokalta az arát.)** Bizonyos paraszt atyafi egy alkalommal bemegy egy kávéházba, s rendel magának egy pohár cukros vizet. Mikor fizetésre került a sor, így szól a pincérhez:

— Mondja meg kéröm az ur, mit fiztek ezért a pohár cukros vizért?

— Hat krajcárt — felelé a pincér.

— No már az öregapám se látta, egy pohár vizért hat krajcárt fizetni.

— De abban cukor is volt ám, bácsi — viszonzá a pincér.

— No, hát akkor mért nem hozta azt a cukros vizet cukor nélkül?

— **(Orvosi szigorlat.)** Bizonyos orvosi szigorlaton az egyik orvos a következő kérdést kapta:

— Mit csinálna ön, ha valaki explozió következtében a légbe röpitették?

— Megvárnám szépen — válaszolá — a míg leesik, s akkor megvizsgálom.

Egy második kérdés:

— Mely izmai jönnének mozgásba, ha önt jól derékba rugnám?

— Bizonyára jobb karom izmai, mert nem késném egy percig sem tenyeremet arcához applikálni.

Művészet, irodalom.

○ **Két árva.** Vasárnap este Ennery és Cormons népdramáját adták. A főbb szerepeket Henriettet R. Balogh Etel és Luese-t P. Kovács Mariska játszották még pedig a z i művészetel. Somogyi K. Pierre alakítása is remek volt. Breznay Annán pedig úgy látszik fogott multkori figyelmeztetésünk, mert tegnapi játékában kerülte a hatásvadászatra számító tulzást. Az egész előadás pompás volt; szereplőket sokszor tapsolták. (B. y.)

Közgazdaság.

□ A vámszövetség a pécsi kereskedelmi és iparkamarában. A ma tartott közgyűlés a kérdésnek ismételt beható tárgyalása után egyhangulag elfogadta a Littke J. kamarai elnök elnöklete alatt kiküldött szakbizottság által készített felterjesztési tervezetet. E felterjesztésben a kamara rámutatva az ugy Ausztriában mint Magyarországon létező gazdasági viszonyokra és a tarthatatlan állapotokra, a bajok kuforrását nem annyira az Ausztriával kötött kereskedelmi- és vámszövetségben, mint inkább a több irányban okszerűlten és kiválóan Magyarország rovására üzött vámpolitikában véli rejteni. Adatokkal támogatva kifejti a kamara, hogy a kettős monarchia legutóbbi 10 évi áruforgalmában mutatkozó évenkénti átlagos kiviteli többlet jóval több kárt, mint hasznot tesz s hogy olyan vámpolitika mellett, melynek folytán a legutóbbi 3 év áruforgalmi adatai szerint az osztrák magyar monarchia évenként átlag 202 millió forint értékű allati- és növényi nyers anyagokat importált, sem az ipari sem a mezőgazdasági termelés nem boldogulhat. Ha ezen anyagok termelése a közös vámterület termelési tényezőinek biztosítottak, akkor Magyarországon nem lesz gabonafelesleg, melynek — csakhogy némileg is értékesíthető legyen — minden-

képen kiviteli piacot kell keresni. Minden szükségleteinknek a belföldi termelés által való fedezésétől s szakítva az internacionális szabad forgalmat igénylő némi szűkebb érdekköröknek a nagy gazdasági közület rovására eső dédelgetéssel, — termelő erőinknek minél kiegyenlítettőbb foglalkoztatásától, az államlakosoknak saját termelésük fogyasztását illető egymásra utaltságtól várja a kamara első sorban az annyira óhajtott gazdasági jobb jövőt. A kamara elismeri, hogy Ausztria és Magyarország közt a geográfiai fekvés, az évszázados érintkezés és közlekedés által kifejlesztett gazdasági viszonyok a politikai közjogi és hatalmi kapcsolat olyan érdekközösséget létesített, melyben az egyenlő gazdasági fejlődhetés kölcsönös és kellő biztosítása mellett a közös vámterület mindkét államfőinek egyaránt javára válhatik. A közös vámterület mellett szóló közös érdekek felsorolása, de a külön vámterületnek hazánkra kedvező politikai és gazdasági kihatását is feltüntetve azon következtetésre jut a kamara, hogy az Ausztriával való kereskedelmi és vámszövetség megújítandó lenne és pedig a Magyarország gazdasági érdekeivel is megegyező védelmi vámpolitikai inaugurálása esetében ismét 10 évre, ha pedig Ausztria továbbra is ragaszkodnék az eddigi keresk. és vámpolitikához, akkor a szövetség — tekintettel az 1903-ban lejáró külföldi kereskedelmi szerződéseinkre — csak 5 évre lenne megkötendő, mely idő alatt — az utóbbi esetről szólva — Magyarország közgazdasági politikájának olyan alapja lenne előkészítendő, mely a felforgó közös érdekek tekintetéből Ausztriával fentartaná ugyan a közös fogyasztási területet, de Magyarországnak azon joga azonban, mely szerint a külfölddel szemben saját érdeke szerint tarifákat megállapíthat és kereskedelmi szerződéseket köthet, önállóan és függetlenül érvényesíthet. S ha ily alapon s a legjobb intenciók mellett is azt tapasztalnók, hogy gazdasági érdekeink a szűkebb keretben is Ausztria részéről nem részesítenek a megkívánható méltányos elbánásban, — akkor bármi áldozatok árán is az önálló magyar vámterületet kell létesítenünk. De akár 10, akár csak 5 évre újítatnék meg a vámszövetség Ausztriával, semmi szin alatt sem szabad — ugymond a kamara — lemondanunk a fogyasztási adók, a sójvédék, az osztrák üzleti utazók által a fogyasztónál eszközölni szokott megrendelések gyűjtése, a házalási ügy, az állategészségügyi rendelkezések, a magyar bortörvénynek meg nem felelő boroknak Ausztriából való behozatala, a consulátusi intézmény s az addig vámentesen behozott árukra vonatkozólag Magyarország jogos érdekeinek a kamarai felterjesztésben részletesen kifejtett módon és irányban való hathatós biztosításáról. A bankkérdésben a közösség fentartásának álláspontjára helyezkedik a kamara. Elismeri, hogy az osztrák-magyar banknak Magyarországhoz való viszonyában az elmúlt két év alatt sok irányban történt javulás, de az adott viszonyok közt teljes kielégítésünkre még kívánnunk kell, hogy a paritás szempontjából kifogásolható hatáskörü bankfőtanács helyett két teljesen egyenjogu igazgatóság állíttassék fel, melynek mindegyike a megállapított dotáció felhasználása felett teljes hatalmulag rendelkezék; csak közös elintéztést igénylő ügyek tárgyalassanak együttesen. Továbbá szükséges, hogy a bank a fejlődött közgazdasági igényeknek és a népesség szaporodásának megfelelőleg forgalmi eszközöket szaporítsa s végül, hogy a letétek jelenlegi nehézkes központi kezelése helyett a kerületükből való letétek kezelésével a fiókintézetek bizassanak meg. Végül még azt kívánja a kamara, hogy az osztrák-magyar bank fiókintézeteit mindenütt célra építendő saját házaiban helyezze el, hogy

így az építő ipar foglalkoztatásával s az adómentességi idő lejártával a házai után járó adóval az országnak s az illető városoknak némi közvetlen ellenszolgáltatást nyujtson.

□ **Mezőgazdasági csarnok az ezredéves kiállításon.** Baranya vármegye mezőgazdasági kiállítási helyi bizottságához ma érkezett le az ezredéves országos kiállítás igazgatóságának amas értesítése, hogy a mezőgazdasági csarnok berendezéseinek munkálatai biztosítottván, a kiállítási iroda utján megrendelt asztalokért, beleértve azoknak szövettel leendő diszítését is, folyóméterenkint 3 frt átalányösszeg lesz az egyes kiállítók által fizetendő. Ezen asztalok 85 cm. szélesek és 80 cm. magasak, egészen egyszerű, de erős szerkezettel. Azon kiállítók, kik asztalterületük fölé 60 cm. magasságu és 50 cm széles állványt kívánnak helyezni, ezen diszesebb kiállítási állványokért folyóméterenkint 2 frt átalányösszeget fizetnek. Ezen összegeken felül a kiállítók semmi más illetékkel, vagy utólagos költségekkel nem terhelhetők kivéve a tűzbiztosítási csekély díjat, melyhez a bevallott érték arányában kell járulniok. Az állatkiállítások végleges programját és az állatkiállítási szabályzatot, mely a vasuti s állítási díjak tekintetében is teljes tájékoztatást nyujt, csatoltan küldte meg az igazgatóság a kiállítási bizottságnak ez értesítéssel, melyet a főispán legközelebb közölni fog ugy a megyei gazdasági egyesület, mint a városok és járások fejeivel.

□ **Széna-, szalma- és takarmány,** (Fuchs József, nagykereskedő jelentése, V., Fűrdő-utca 4. Budapest.) A nagy havazás és a karácsonyi ünnepek miatt a betivásári behozatalok majdnem kimaradtak ugy, hogy forgalom és azokról alig lehet jelentést adni. — Préselt széna és szalmában a behozatal elegendő volt. Csekély vételkedv mellett az árak majdnem változatlanul maradtak. Préselt széna 2.25—2.40 szalma 1.30—1.40 100 kilóként a Budapesti állomáson átvéve.

Gabona és termények: zab 6 os 6.35 frtig, uj tengeri 4 es 4.15 frtig, roza 6.15—6.25 frtig, árpa 5.25 frtig, jobb minőségű 7.50 frtig állomás szerint. Köles 5.20—5.70 frtig, árpadara 3.85—4.15 frtig 100 kilóként nagybani forgalomnál. Burgonyában kevés a forgalom, ellenben a készlet nagy.

□ **Uj híd a Dráván.** A Varasdnál fekvő ódon fahid helyett — mint lapunknak írják — ujat akarnak létesíteni, melynek tervei tárgyalását egy bizottság folytatta le Varasdon. Ehrenhoffer Aladár elnöklete alatt elhatározták, hogy a jövőben az uj hid elkészültével a régit lebontják. Az uj hid a modern Dunahidak mintájára készül teljesen vasból, s a jövő évi budgetbe majd félmillió van felvéve.

□ **Nem kell állami kezelés.** A napokban megnyíló győr-vezsprém-dombovári vasut r.társasága nem óhajta államvasuti kezelés alá adni az uj vasutat, de a győr sopron-ebenfurti vasuttársaság kezébe. Valószínű, hogy e terv megvalósulása esetén Győrött vasutüzletvezetőséget szerveznek.

TÁVIRATOK.

— **A Macedon liga tervei.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti táv.) T u f e k d s i e f f, a szófiai Macedon bizottság elnöke, a bizottság legközelebbi terveire vonatkozólag — mint a „Kel. Ért.“ jelenté — egy hirlapíró előtt a következőleg nyilatkozott: A folyó évben a mozgalom nem sikerült; időelőtti volt, de mutatta, hogy Macedoniának Bulgáriával való egyesítése nem könnyű feladat. Macedonia részére ugyanazon szabadságokat kell követelni, melyeket Keletrumélia birt. mielőtt 1885 ben az egyesülés megtörtént. Ez lenne legjobb

előkészítése a Bulgáriával való későbbi egyetemesnek. A jövő tavaszra nagy események várhatók. Igen sok Macedon embert hoztunk Bulgáriába több, mint száz ezren vannak, kik valamennyien abban a korban vannak, hogy fegyvert viselhessenek és harcolhassanak. A bizottság nem rendelkezik ugyan az eszközök felett, hogy ily nagy tömeget mobilizáljon, de elég sok embert fog felszerelni, hogy a mozgalom sikerüljön. Igen kívánatos lenne, ha a görögök is ily mozgalmat kezdeményeznének, mivel Bulgáriát és közélről illető érdekekről van szó. Mindkettőnek együttesen azon kell lennie, hogy Macedoniát a török kézről kiszorítsák. Szerbiának és Romániának mi joga sincs Macedoniára, ezek igényét vissza kell utasítani. Én — folytatá Tufekdseiff — nyíltan megmondom, hogy ha a magas porta a tavaszig a reformokat életbelépteti, nyugton maradunk, ellenes esetben behatolunk Macedoniába, hogy fegyverrel kezünkben, testvéreink szabadságát kivívjuk. Addig annyi bombát készítünk a mennyit csak lehet, a melyek robbantó anyaggal megtöltve, borzasztó pusztítást fognak végbeinni. Emlékezzék csak, mily módon robbantottuk fel a dospadi mecsetet, ilyen eseteket a lapok naponta fognak közölhetni.

— **Lukácsiu Bukarestben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Jóllehet a hivatalos személyiségek, mint ilyenek, a nemzeti ügy „mártirja“ tiszteletére rendezett tüntetésektől távol maradnak, Lukácsiu az „Englisch Hotelben“, a hol megszállt, mégis folyton fogadja tekintélyes személyiségek látogatását, a kikkel szemben minden tartózkodás nélkül nyilatkozik jövőbeni működése felől. A harcot a magyar sovinizmus ellen — ugymond — folytatni fogja, a mitől semmiféle üldözés sem fogja visszariasztani. A vatikán teljes elégtételt adott neki. Szabó püspök a múlt évben maga járt Rómában, hogy az osztrák-magyar követtel és a magyar kormányval együtt megkísérelje a vatikán előtt őt kompromittálni, ez azonban mit sem használt, mert a vatikánban belátták, hogy az ellene indított hajsza rugója csakis a magyar sovinizmus. A római kuria el is rendelte, hogy előbbi plebániájába visszahelyeztessék. Ezt Lukácsiu nem a saját sikerének, hanem a román egyesült egyház diadalának tekinti, mely kiterjed Erdélyre épp úgy, mint egész Magyarországra. Lukácsiu az erdélyi kérdéssel több előadást is szándékozik tartani és ez alkalommal be fog számolni azon benyomásokról is, melyeket Rómában való tartózkodása alkalmával több kiváló olasz államférfiival folytatott beszélgetése közben nyert. A memorandumot szétosztotta és meggyőződött róla, hogy az olasz államférfiak az erdélyi nemzetiségi kérdéseket teljes érdeklődéssel és nagy rokonszenvvel kísérik. Az amnesztiáról egy szóval sem tesz említést Lukácsiu. Most is, mint annak előtte, ragaszkodik azon követelésekhez, melyek a nagyszabeni programban és a memorandumban ki vannak fejtve. Isméltetn örmének adott kifejezést Lukácsiu látogatói előtt, a miért oly nagy pompával fogadták és hogy a fogadtatáson a kulturális majdnem valamennyi tagja részt vett. Az egyetemi hallgatók Lukácsiu tiszteletére a legközelebb bankettet rendeznek.

— **Az orosz hírlapírók országos kongresszusa.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az orosz hírlapok tulajdonosai és kiadói, valamint szerkesztői és munkatársai elhatározták, hogy a jövő évben a niszni-novgorodi kiállítás alkalmával általános sajtókongresszust tartanak. Az orosz sajtó képviselőinek ezen első nyilvános és általános gyülekezete valószínűleg júliusban fog megtartani. A belügyminiszter már jóvá is hagyta a kongresszus megtartását. A lapok

megelégedéssel veszik tudomásul e tényt, mint annak bizonyítékát, hogy a cár szabad-elvű irányzatoknak hódol. A program több lényeges pontot tartalmaz: többek közt kimondatni kívánja, hogy a hírlapírók ügyeit külön becsületbiróság intézze el; intézkedések tétessenek a hírlapírói tisztesség megóvására stb. Tolsztoj gróf és több más kiváló író már bejelentette, hogy résztvesznek a kongresszuson. A nem orosz nemzetiségű hírlapírók, valamint a külföldi lapok képviselői nem vehetnek részt a kongresszuson és csak is mint hallgatók lehetnek jelen.

— **Gyűjtés az örmények javára** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) London, Edinburg, Dublin, Birmingham, Mencester, Wlasgow és más városokban karácsony elő napján a templomokban gyűjtést rendeztek az örmények felségélyezésére. Mindössze 125.345 frank folyt be, mely összeget a vestminsteri herceg átadta Salisbury lordnak, ki azt elküldte a konstantinápolyi angol nagykövetségnek, hogy ossza ki.

— **A német birodalmi kancellár Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ő felsége Hohenlohe német birodalmi kancellárt tegnap ötven percig tartó külön kihallgatáson fogadta. Delután két órakor ő felsége a „Matscherhof“-ba, a Hohenlohe hercegi párszállására hajtatott. Mivel távol voltak, névjegyet hagyta hátra. A hat órai udvari ebéden Hohenlohe a király jobbján ült, míg bal oldalán Eulenburg gróf német nagykövet. Hohenlohe herceg kíséretével együtt ma utazott vissza Berlinbe.

— **Jubilált zeneszerző.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bartay Ede királyi tanácsos, a magyar zeneakadémia igazgatójának jubileumát tegnap ünnepelték Budapesten. Zichy Géza gróf üdvözölte a jubilánst, a kinek Wlassich kultuszminiszter megleghangu levelet küldött.

— **A fiók Hopmester esküje.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az ujonnan kinevezett magyar udvarnagy, Apponyi gróf ma délelőtt tette le az esküt Bécsben ő felsége kezébe. Jelen voltak az aktusnál Hohenlohe főudvarmester, Goluchowsky, Trauttmannsdorf és Bánffy báró.

— **Bánffy újra Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bánffy báró miniszterelnök tegnap este utazott Bécsbe külön vonaton, ma egész nap ott marad és csak holnap tér vissza Budapestre.

— **Elhunyt matróna.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ivánka Imre főrendiházi tag neje, született Németh Mária ma elhunyt.

— **Hires sikkasztó letartóztatása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Hammerstein bárót, a berlini „Kreutz Zeitung“ megszökött szerkesztőjét Athénben letartóztatták, a hol Herbart dr. álnév alatt tartózkodott. Több rendbeli sikkasztásokon kívül egy rakás váltóhamisítás is terheli. Hammerstein már több hónap óta volt Athénben s családjával még csak levélben sem érintkezett. Mikor letartóztatták, keservesen sirt. A széihámos bárót a Lloyd gőzösén hozták Triesztbe, a hol Wolf német rendőrbiztos átadta az osztrák rendőrségnek. Holnap indítják utnak Berlinbe.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos aranyjegése.

— Deczember 30-án. —

Buza készáru	6.85
„ tavaszra	6.90
„ őszre	7.18
Rozs	6.40
Árpa	5.20
Kukoricza	4.30
Zab	6.17
Káp. repce	8.95
Magy. aranyjárdék	121.25
„ koronajárdék	97.75
Regalé-kötvény	100.—
Magy. nyeresémsorsaj	151.50
Tiszaszabályozási kölcs.	140.—
Osztr. papírjárdék	99.25
„ aranyjárdék	121.—
„ koronajárdék	99.25
1864-iki sorsajegy	191.—
Magy. vörös ker. sorsaj	10.—
Osztrák „ „ „	18.25
Olasz „ „ „	12.—
Bazilika-sorsajegy	6.75
Jósziv-sorsajegy	2.80
Német márka	59.3
100 frank (francia)	48.05
100 lira (olasz)	44.20
10 font sterling (angol)	121.50

NYILT-TER *)

Fontos minden újságolvasónak.

Tisztelettel kérem már most a n. é. hírlapolvasó közönséget, hogy az előfizetések lejártával azt **nálam mielőbb megújítani sziveskedjék**, nehogy az elküldésben fennakadás történjen.

Az előfizetéseknek általam való közvetítése azon előnyökkel jár, hogy a megrendelőnek nem kell postautalványt írnia és a posta-utalványra járó portót is megtakarítja.

Az újságok csak úgy mint eddig postán a megrendelő címére érkeznek és semminemű fennakadást sem szenvednek.

Előfizetéseket elvállal minden bárhol és bárki által hirdetett bel- és külföldi hírlapokra, folyóiratokra, füzetes művekre és könyvekre az eredeti áron.

Günsberger Lajos

könyv és papirereskedése
hírlap megrendelések eszközlése
Pécs, Ferenciek-utca 4. szám.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

A Hunyadi és Zrinyi utcákra nyíló **3.**, illetve **2. sz.** ezelőtt Szucsits Károly pécsi ügyvéd tulajdonát képező

ház

szabad kézből eladó vagy bérbeadandó.

A legszebb

meghívók,

tánczrendek,

eljegyzési,

esketési és

látogató jegyek

készíttetnek

T a i z s J ó z s e f

könyvnyomdájában

P é c s e t t,

Mária- és megye-utcza sarkán.

Urak,

kik a legújabb divat szerint valódi angol és francia szövetekből készült

téli kabátot, utcai, salon, frakk- és díszöltönyöket vagy bármilyen férfi- és gyermekruhát kivételes olcsó áron beszerezni óhajtanak, forduljanak a cs. és kir. szab.

Zentler-féle férfi- és gyermekruhákhoz Pécsen, király-utca, Bazár épület, a városházával szemben.

Megrendelések pontosan és olcsón eszközöltetnek. — Meg nem felelő áruk kicseréltetnek.

Első alföldi cognacgyár r. t.

Kecskeméten.

Öszönöm a szállítmányt, ha a mi is hasonló, akkor gratulálok. A megy. Ismerőseimnek ajánlom a cognacot.

Bécs, 1894. 27/XI. Magyar u. 47.

Thallóczy Lajos.

Kérem a mellékelt megrendelések pontos effectuálását.

Bécs, 1894. 7/XII.

Tisztelettel

Thallóczy Lajos.

Kitünő gyártmányaink kaphatók Ifj. Rézbányai János, Clemente Antal, Nick A. K. és Spiegel József uraknál.

Hirdetmény.

Alulírott ezennel közhirrre teszi, hogy a Főméltóságú herczeg Esterházy Pál ur baranya szent-lőrinczi urodalmához tartozó és Somogyvármegye Istvándi községben fekvő ugynevezett

nagyvendéglő, melléképületei s beltelkével együtt

1896. január hó 15. napján délelőtt 10 órakor a helyszínen írásbeli ajánlattal összekötött nyilvános árverés útján 5300 frt kikiáltási ár mellett el fog adatni.

Az árverési feltételek Dombóvár alulírottnál s az Istvándi község házában betekintethetők.

Dombóvár 1895. december hó 28.

Paál József

ker. felügyelő.

XIII. évfolyam.

ÜGYVÉDEK LAPJA.

Szerkeszti: **Dr. Wolf Vilmos** ügyvéd.

A legújabb szám tartalma:

Előfizetési felhívás. — Központi járásbíróház Budapest. — A saját dolgán való jelszó jog. Irta: dr. Imling Konrad kir. curiai bíró. — Adalék a vétkezes bukás kérdéséhez. Irta: dr. Heil Fausztin budapesti kir. ítélőtáblai bíró. — Az állított tény valótlansága rágalmaság esetén. Irta: dr. Tarna János budapesti kir. ítélőtáblai bíró. — Az utóörökösnevezés hatályának megsemmisítése. Irta: dr. Kern Tivadar budapesti ügyvéd. — Az első elvi határozat házassági perben. Irta: Tóth Gáspár budapesti ügyvéd. — Nyilvánosság a reformálandó katonai büntetésben. Irta: dr. Szilágyi Arthur Károly budapesti ügyvéd. — A vizsgálati fogság. Irta: dr. Gálffy Lajos budapesti kir. törvényszéki aljegyző. — Az ügyvédi kar a milleniumi kiállításon. — Vegyes. — Csódnaptár. — Hirdetések. — Tárgy. Testi büntetések a Debrecen városi régi jogban. Irta: Snéll Farkas debreceni kir. ítélőtáblai tanácselnök.

Melléklet: Jogesetek. — Köztörvényi ügyek. — Kereskedelmi váltó- és csőd-ügyek. — Büntügyek. — Az új sommás eljárás a gyakorlatban.

Előfizetési ár:

Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 „ — „
Negyedévre	1 „ 50 „

Az előfizetés Budapestre az

„Ügyvédek Lapja“ kiadóhivatalába

(Teréz-körút 22. sz.)

küldendők.

Vidéki előfizetők számára a felső bíróságok- vagy hatóságoknál levő ügyeikről leveles-lapon díjmentes értesítést ad a kiadóhivatal.

ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

Pécsen, Ferenciek-utca 11. sz.

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett alvó-, dísz- és ebédlő szobák mindennemű fa-, vas- és kárpitozott butorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók és Thonet-székek szabott gyári áruk mellett.

Abban a helyzetben vagyok, hogy butorvásárlások nálam is oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten, vagy Bécsben.

(A pécsi edénygyár-raktár ugyanott.)

